

Padá se málo

POPRVÉ JSEM VZAL DÍTĚ NA FERRATU VE ČTYŘECH LETECH, ŘÍKÁ JAKUB TUREK

Hned od počátku léta nebo ještě lépe hned s končícím jarem vyráží do hor, do skal. Nejlépe s celou rodinou, v níž už není nikdo, kdo by neměl svůj vlastní horolezecký úvazek, karabiny a přilbu. „Ještě před nějakými deseti patnácti lety jsem v Alpách na ferratách potkával nepříjemně mnoho nezodpovědných lidí, kteří hazardovali se svým životem i ohrožovali ostatní. Dnes už je to o moc lepší,“ říká Jakub Turek, který nemá horolezeckou helmu na hlavě snad jen tehdy, když zrovna administruje jeden z nejpopulárnějších českých outdoorových internetových portálů.

Jak se může běžný člověk, který má rád hory, sám o sobě dozvědět, jestli dokáže projít zajištěnou cestu, via ferratu? Jestli na to má?

Prostě tak, že se na nějakou snazší ferratu vydá. Samozřejmě je přitom nejlepší, pokud ho vezme s sebou někdo zkušenější, v ideálním případě instruktor. Předně pomůže s jištěním, vysvětlí, jak vše používat, a pak samozřejmě dohlíží na první kroky.

Lze instruktora najmout jako třeba horského vůdce?

Je možné využít nabídky mnoha českých cestovek, které se na outdoorové aktivity soustřeďují. Varoval bych snad jen před těmi, které ve skutečnosti organizují jen dopravu pod kopec, ale pak klienty nechají jít prakticky bez asistence.

Jak je poznat?

Například tak, že si předem zjistíme, kolik instruktorů se zájezdem jede. Pokud vychází jeden zkušený lezec na řekněme pět, nejvýš sedm lidí, je to v pořádku. Pokud jede plný autobus čtyřicetí turistů a k tomu dva tři instruktoři, je problém na cestě. Hodně takových cestovních kanceláří ale spoléhá na to, že ne úplně všichni klienti budou nepoučení začátečníci a že budou mít štěstí.

Sotva pár metrů nad bezpečnou zemí se rozhodne: kdo projde tenhle kousek, přejde i zbytek zajištěné cesty.

Dá se lezení na zajištěných cestách nějak natrénovat?

Každá lepší umělá horolezecká stěna, kterých je u nás už opravdu hodně, má buď přímo ferratový trenažér, nebo alespoň nabízí kurz jištění v klettersteigu. Jištění a postup ve ferratě se snadno dá naučit přímo na nějaké hodně jednoduché bezpečné cestě nebo leckterá horská chata v Alpách má na nejbližší příhodné skále pár cvičných metrů lana natažených, skob a kramlí natlučených.

Jaké via ferraty máte vy osobně nejraději?

Každá nová ferrata je krásná. Moc se mi líbilo například lezení v dolomitské skupině Brenta. Tam vedou nejkrásnější trasy na světě. Milé a snadné zajištěné cesty, kam jsem rád bral děti, jsou kousek za hranicemi v Höllentalu nedaleko Vídně. Dvě krátké kuriozity zajištěné cesty vedou na německé straně Lužických hor, kam se dá dojet také s dětmi na kole.

Jak je lezení po via ferratách riskantní? Jak moc se z ferrat padá?

Při přípravě a během výstupu nesmíme spoléhat na štěstí. Jsme v horách, na skále. O riskování na zajištěné cestě můžeme mluvit jen ve spojení s drobnějším úrazem – s odřeninou nebo ranou od padajícího kamene. Pořád je ale třeba dbát na to, abychom nikdy nebyli ani na okamžik nejištěni. Tak jsou ferraty také stavěny. Padá se obecně málo. A vyslovené smrtelných případů je opravdu hodně málo.

Co má dělat řekněme průměrně zkušený ferratový lezec, který až ve stěně zjistí, že je technicky nad jeho možnosti?

Zodpovědný lezec se předem podívá do atlasu a ještě navíc se poptá lidí, kteří už tu kterou cestu prošli. Navíc u moderních zajištěných cest už je běžné, že úmyslně situovali její stavitelé nejtěžší pasáže hned na začátek.

Kdy jste poprvé vzal dítě do skal na zajištěnou cestu?

Ve čtyřech. Je mi jasné, že to na první pohled vypadá, že by bylo lepší, kdyby mi sociálka dítěti ihned odebrala, ale vybral jsem velmi lehkou cestu a dvojí jištění.

Co rozhoduje o tom, že můžeme začít uvažovat o zajištěných výstupech i s dětmi?

Není to ani tak jejich fyzická kondice jako spíše jistota, že dítě poslechne. Musíme si být jisti, že zastaví, když řeknu stůj, a že počká tam, kde mu řeknu. Nebude si přitom hrát s jištěním! Jinak je samozřejmé, že dítě vystupuje kromě vlastního jištění také zajištěné lanem mezi dvěma zkušenými lezci. Sebekázeň a spolehlivost jsou ale vlastnosti, které by v horách měly být samozřejmé všem, bez ohledu na věk. ■

JAN RÝDL

Foto: Jakub Turek